

Anvisningar till Svensk Insamlingskontrolls blankett delårsrapport

1.1 Introduktion

Svensk Insamlingskontrolls granskning bygger på att 90-kontoinnehavaren (KI) årligen skickar in räkenskapshandlingar som ligger till grund för granskning, se anvisningar till rapportpaketet. Det är med utgångspunkt från dessa handlingar som Svensk Insamlingskontroll inför allmänheten och media kan förklara, att de gåvor och bidrag som skänkts till KI når fram till ändamålet och att administrationskostnaderna inte har varit oskäligt höga.

Enligt 13 § i Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter för 90-konto (i fortsättningen benämnda föreskrifter) kan nybildad KI det första året krävas att upprätta och inge en delårsrapport på en särskild blankett om så begärs. En delårsrapport kan också krävas in när så Svensk Insamlingskontroll önskar en ekonomisk uppföljning under ett det pågående verksamhetsåret. Av 11 § i föreskrifterna framgår att KIs bokföringsskyldighet ska fullgöras på sätt som överensstämmer med bokföringslagen och god redovisningssed i övrigt.

I beslutet om godkännande av organisationen som 90-kontoinnehavare anges, om så begärts när delårsrapporten senast ska vara inlämnad till Svensk Insamlingskontroll och vilken period som ska rapporteras. Ibland kan Svensk Insamlingskontroll också kräva in andra handlingar så som handlingsplan etc. Denna anvisningar är ett stöd för att fylla i delårsblanketten. Blanketten delårsrapport finns att hämta under fliken redovisning på vår hemsida www.insamlingskontroll.se.

1.2 Koncernredovisning

Om organisationen är ett *moderföretag* enligt årsredovisningslagen ska delårsrapporten omfatta alla dotterföretag. Med dotterföretag avses endast dotterföretag enligt årsredovisningslagens¹ definition. Det är således hela koncernens verksamhet som ska omfattas av delårsrapporten på Svensk Insamlingskontrolls blankett. Skälet till detta är att Svensk Insamlingskontroll granskar hela verksamheten (9 § i föreskrifterna för 90-konto).

1.3 Svensk Insamlingskontrolls delårsblankett för resultaträkning

Alla intäkter och kostnader ska i princip bruttoredo visas över resultaträkningen (undantag finns under raden R130). **Volontärinsatser** eller tjänster utförda **pro-bono** får **ej** tas upp till något värde. Sker försäljning, insamling eller annan administration med hjälp av någon annan ska samtliga intäkter och kostnader för detta redovisas brutto över KIs resultaträkning².

Detsamma gäller om KI anlitar professionella externa försäljningsföretag, t.ex. telemarketing och Face to face insamling, vid försäljning eller insamling.³

Observera att gällande avtal efter undertecknandet ska översändas till Svensk Insamlingskontroll för kännedom.

Med hjälp av blanketten kan Svensk Insamlingskontroll beräkna och analysera de individuella nyckeltalen (*se avsnitt 3.1*).

Kontrollera att rätt blankett används, delårsrapport. Blanketten får inte förändras, inga nya rader får läggas till och inga förändringar i beräkningsformlerna får göras.

¹ 7 kap. 3 §

² 11 § i föreskrifterna med kommentarer

³ 11 § i föreskrifterna

Glöm inte att fylla i organisationens namn och organisationsnr samt vilken period som delårsrapporten avser. Det är också möjligt att fylla i värden för en annan period som jämförelse. Alla belopp ska anges i tkr, varför de måste avrundas. Ange på blankett vem som kan kontaktas för eventuella frågor, ange telefonnummer och E-post adress till kontaktpersonen. Det är originalblanketten med underskrifter och namnförtydligande som ska skickas in till Svensk Insamlingskontroll. Organisationens revisor ska granska rapporten i enlighet med denna anvisning och underteckna blanketten.

2.1 Verksamhetsintäkter från allmänheten (privatpersoner)

R010 Penninginsamlingar m.m.

Gåvor och bidrag från privatpersoner avser intäkter av såväl insamling via 90-konto som andra slag av offentliga insamlingsaktiviteter från allmänheten som KI bedriver, t.ex. i form av bössinsamling, SMS och eller via Swish.

Även andra gåvor från allmänheten, t.ex. donationer genom gåvobrev eller testamente, räknas hit. Även medlemsintäkter från allmänheten ska redovisas här. *Medlemsintäkter från andra än allmänheten ska i stället redovisas under rad R130, Övriga verksamhetsintäkter.*

I redovisningen till Svensk Insamlingskontroll ska alla gåvor som kommit in under perioden bruttoredovisas. Om KI har haft insamling av begagnade kläder eller andra varor som glasögon, möbler, annan utrustning m.m. eller fått gratis mat, som har delats ut eller ska delas ut till destinatärer eller har sålts, ska således dessa insamlingar bruttoredovisas här. Under raden R200 redovisas samma belopp som ändamålskostnad. Det gäller även om bokföringsskyldighet inte föreligger eftersom värdet av insamlade varor har betydelse för att KIs nyckeltal ska bli riktiga.

Begagnade kläder värderas till högst 25 kr/kg. Aktier och andelar i värdepappersfonder och liknande tas upp till marknadsvärdet (börskursen) vid gåvotillfället. Övriga gåvor tas upp till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vid gåvotillfället. Om KI deltagit i insamlingar tillsammans med Radiohjälpen, redovisas det som kommer in under penninginsamlingar. Om däremot KI erhållit bidrag från Radiohjälpen, Postkodlotteriet eller någon annan organisation som samlat in medel, ska sådana bidrag redovisas under raden R090. Bidrag från myndighet eller företag redovisas under raden R080 respektive raden R095

Sker insamling, försäljning eller administration med hjälp av en enskild person ska samtliga intäkter och kostnader redovisas brutto över KIs resultaträkning⁴ i denna blankett. Det som personen betalar räknas som en intäkt. Kostnaden redovisas beroende av karaktär. Detta gäller även om de inte ingår i KIs kassaflöde.

Vid insamlingar där enskilda personer gör ett val innebärande att denna avstår från en ersättning eller skänker pengar till KI, t.ex. ersättning för pantade burkar eller att beloppet avrundas uppåt ska intäkterna redovisas som penninginsamling bland allmänheten under raden R010. När företag säljer varor där en viss del av varans pris skänks till KI ska intäkten redovisas under raden R095.

Gåvor redovisas⁵ normalt enligt kontantprincipen, dvs. när de överlämnats till KI. Om gåvan består av en fastighet, redovisas den när KI fått lagfart. Säljs en gåva, t.ex. en fastighet, kort tid efter mottagandet, ska den nettoredovisas efter avdrag av direkta kostnader som uppkommit vid försäljningen.

⁴ 11 § med kommentarer

⁵ Se BFN U 95:3 (avkastningsstiftelser) BFNAR 2002:10 och BFN uttalande avseende detta råd (ideella föreningar och trossamfund)

R040 Försäljning av varor och tjänster

Här ska endast redovisas försäljning till allmänheten av varor och tjänster, som har ett kommersiellt värde för mottagaren, oavsett om varan är inköpt eller insamlad. Med kommersiellt värde menas att motsvarande varor eller tjänster finns till försäljning i den öppna handeln för motsvarande pris. För att det ska anses röra sig om en försäljning och inte en insamling krävs också att mottagaren uppfattar transaktionen på detta sätt. Försäljning av varor på nätet eller i butik räknas hit. Om försäljningen riktar sig till enbart medlemmar eller destinatärer, t.ex. att varorna säljs till medlemmar på kodade hemsidor, då ska den i stället redovisas under raden R130.

Försäljning kan gälla handarbeten, böcker, tidningar och dylikt men också avse anordnande av t.ex. idrottsarrangemang och konserter. Här redovisas också försäljning av insamlade begagnade kläder i egen butik eller anordnande av loppmarknader, basarer, kiosker eller kaféer och julmarknader⁶. Hit hör också lotterier och bingoverksamhet om den är tillståndspliktig samt distribution av lotter om den är av viss omfattning⁷.

Telefonförsäljning i egen regi eller med anlitanade av professionella företag av kort vy- eller konstkort, pennor, nyckelringar och liknande varor av mindre värde räknas inte som försäljning utan ska redovisas under raden R050. Detta gäller även om det bokföringsmässigt anses röra sig om näringsverksamhet. Om försäljning av KIs varor sker i egen butik eller ute i handeln räknas det däremot som försäljning. All försäljning av varor med endast symboliskt värde, som t.ex. brevmärken och pins, ska alltid redovisas under raden R050.

Vid försäljning av kläder, som KI själv samlat in, gäller inte värdet 25 kr/kg utan här redovisas det pris som varan sålts för, dvs. försäljningsintäkterna. Eventuella kostnader redovisas på rad R210. Om en vara eller tjänst säljs till ett pris som överskrider marknadsvärdet med mer än 40 %, betraktas det inte som en försäljning utan som en insamling med gåvobevis och ska redovisas under raden R050. I den mån försäljningen eller tjänsterna utgör en del av ändamålet, ska kostnaden redovisas som en ändamålskostnad.

R050 Insamling med gåvobevis

Som insamling med gåvobevis betraktas sådana fall då någon betalar för en vara med ett endast symboliskt värde, t.ex. majblomma, rosa band, pins och brevmärken, dekaler eller vykort. Varans värde är i förhållande till ersättningen ringa och betraktas endast som ett slags kvitto eller gåvobevis.

Om en vara eller tjänst säljs till ett pris som överskrider marknadsvärdet med mer än 40 % som en insamling med gåvobevis, som ska redovisas under denna rad. Enstaka icke tillståndspliktiga lotterier, som anordnas bland medlemmar under t.ex. ett föreningsmöte, ska likaså redovisas här. Om givaren kan uppfatta att transaktionen i fråga är en gåva till organisationen och inte ett köp av en vara med kommersiellt värde, ska det alltid betraktas som en insamling med gåvobevis.

Intäkterna från telefonförsäljning, bedriven i egen regi eller med anlitanade av professionella försäljningsföretag, av kort (vy-, eller konstkort) pennor, nyckelringar och liknande varor av mindre värde ska alltid redovisas under raden R050, även om tillhandahållande av dessa varor i andra sammanhang, t.ex. i en affär, kan uppfattas som försäljning.

⁶ Se även under R010

⁷ Se BFN skrift Ideella föreningar och bokföringsskyldigheten bilaga 1 Exempelsamling

2.2 Verksamhetsintäkter från övriga

R080 Gåvor och bidrag från myndigheter

Under raden R080 ska alla bidrag från regeringen, statliga myndigheter (som SIDA), kommuner och landsting redovisas, liksom bidrag från EU.

Om KI beviljats lönebidrag för en anställd, ska bidraget redovisas under denna rad och ska således inte nettoredovisas där lönekostnader redovisas. Här ska även redovisas tillhandahållande av upphandlade tjänster åt en kommun eller ett landsting, som KI erhållit i konkurrens med andra företag. Om tjänsten som upphandlats faller inom KIs ändamål tas kostnaderna upp som en ändamålskostnad under raden R200. Kostnader för att ansöka om bidrag eller för insamling från myndighet ska redovisas under raden R270.

R090 Gåvor och bidrag från organisationer

Under raden R090 ska redovisas gåvor och bidrag som erhållits från andra föreningar och stiftelser, om det inte är fråga om att KI köpt en vara eller en tjänst. Här ska också redovisas bidrag från allmänna arvsfonden, Postkodlotteriet och Radiohjälpen eller andra 90-kontoinnehavare. Om KI deltagit i insamlingar tillsammans med Radiohjälpen, redovisas insamlade medel däremot under raden R010 penninginsamlingar.

Kostnader för att ansöka om bidrag eller för insamling från organisationer ska redovisas under raden R270.

R095 Gåvor och bidrag från företag

Under raden R095 ska alla gåvor och bidrag som erhållits från kommersiella företag redovisas, om det inte är fråga om att KI sålt en vara eller en tjänst till företaget eller att företaget säljer åt KI.

Sker försäljning, insamling eller annan administration med hjälp av en organisation ska samtliga intäkter och kostnader redovisas brutto över KIs resultaträkning i blanketten. Vid insamlingar där enskilda personer gör ett val innebärande att denna avstår från en ersättning eller skänker pengar till KI, t.ex. ersättning för pantade burkar eller att beloppet avrundas uppåt ska intäkterna redovisas som penninginsamling bland allmänheten under raden R010. När företag säljer varor där en viss del av varans pris skänks till KI ska intäkten redovisas under raden R095. Detta gäller även om de inte ingår i KIs kassaflöde. Intäkterna redovisas här och kostnaderna för insamling till företag under raden R270.

R130 Övriga verksamhetsintäkter

Intäkter, som inte kan härledas till övriga poster, t.ex. kyrkoavgifter och intäkter från medlemsverksamheten så som medlemsavgifter från andra organisationer ska redovisas under raden R130. Överskott respektive underskott från fastighetsförvaltning eller annan affärsverksamhet som inte riktar sig mot allmänheten och som inte heller har någon koppling till ändamålet, t.ex. uthyrning av lokaler eller bostäder, vinst eller förlust vid försäljning av fastighet nettoredovisas här. Vid förlust skrivs ett minustecken framför beloppet i blanketten.

Om fastighetsförvaltningen eller affärsverksamheten har samband med ändamålet, t.ex. att hyra ut billiga bostäder åt behövande eller att driva sjukhus, ska intäkterna i verksamheten däremot bruttoredovisas här och kostnaderna tas upp till den del de berör ändamålet under raden R200. Övriga kostnader tas upp där de hör hemma. Om en fastighet endast delvis hyrs ut och i övrigt används för ändamålet eller används för insamling och administration, ska kostnaderna fördelas i proportion till hur stor del av lokalerna som hyrs ut respektive används för ändamålet respektive arbetet med insamling och administration. Endast den del som löper på uthyrningsverksamheten får nettoredovisas.

Om mer än 5 % av de totala intäkterna utgör övriga verksamhetsintäkter ska en förklaring till detta ges i en not. En förklaring i en not ska också ges om posten är negativ. Alla finansiella intäkter ska redovisas i de poster som framgår av avsnitt 2.6.

2.3 Ändamålskostnader (Utbetalt till ändamålet)

R200 Ändamålskostnader

Med ändamålskostnader avses sådana kostnader som har direkt samband med uppfyllandet av KIs ändamål enligt dess stadgar eller föreskrifter. Dessa kostnader inkluderar löner och sociala avgifter, forskningsanslag och utrustning som behövs för ändamålet. Hit hör även kostnader för lokaler om den verksamhet som utgör ändamålet bedrivs där, t.ex. boende för behövande eller rehabiliteringslokaler.

Till ändamålskostnader räknas även kostnader för opinionsbildande verksamhet för det fall opinionsbildning och upplysningsverksamhet ryms inom organisationens ändamål. Under sådant förhållande är framställandet av informationsmaterial, t.ex. böcker, tidningar och broschyrer, en ändamålskostnad. Till ändamålskostnader hör också kostnader för ett representationskontor, som etablerats i ett land enbart på grund av att insamlingsorganisationen har ett eller flera biståndsprojekt i detta land⁸. Ett annat exempel är kostnader för den hantering som beviljande av forskningsanslag eller andra bidrag ger upphov till.

Om lokalerna används både för att uppfylla ändamålet och för KIs administration eller insamlingsverksamhet, ska kostnaderna fördelas i proportion till hur stor del av lokalerna som används för ändamålet respektive arbetet med insamling och administration. Detsamma gäller beträffande kostnaderna för anställd personal och andra gemensamma kostnader, t.ex. kostnad för avskrivning av gemensamt använda inventarier eller byggnad.

Om KI har erhållit begagnade kläder, mat, möbler etc, som delats ut till destinatärerna, ska till Svensk Insamlingskontroll redovisas det beräknade värdet av insamlingen under raden R010 samt det beräknade värdet av det som delats ut som en ändamålskostnad. Detta gäller även om gåvorna har ett marknadsvärde som är svårbestämt och kan antas vara lågt samt KI därför inte är skyldig att bokföra gåvan enligt bokföringslagen⁹. Skälet till detta är att KIs nyckeltal annars blir kan bli missvisande.

2.4 Insamlingskostnader (allmänheten)

R210 Direkta kostnader vid försäljning av varor/tjänster

Här redovisas direkta kostnader vid den försäljning av varor och tjänster som upptagits under raden R040. Samtliga intäkter och kostnader måste bruttoredovisas. Har KI avtalat med något företag om att detta säljer varor, varvid en del av intäkterna ska tillfalla KI, ska hela försäljningssumman redovisas under raden R040 och kostnaderna här.

Med direkta kostnader vid försäljning av varor avses kostnader för inköp av varan, lagerhållning, distribution (frakt, porto), provision och personal (för hantering av inköp, distribution och fakturering). Lönebidrag ska inte nettoredovisas där lönekostnader redovisas utan redovisas under raden R080. Om lokal eller personal även används för administration, verksamhet med anknytning till ändamålet och andra typer av insamlingar, fördelas kostnaderna i proportion till hur stor del som används för försäljningen respektive utförandet av tjänsten. Detsamma gäller beträffande andra gemensamma kostnader.

⁸ Se även FRIIs mall för årsredovisning

⁹ 5 kap. 1 §

R220 Direkta kostnader vid insamling med gåvobevis

Här redovisas direkta kostnader för insamling med gåvobevis som upptagits under raden R050. Har KI avtalat med något företag om att detta säljer varor av mindre värde, varvid en del av intäkterna ska tillfalla KI, ska det redovisas under raden R050 och kostnaderna redovisas här. Med direkta kostnader vid insamling med gåvobevis avses kostnader för inköp av varan, lagerhållning, distribution (frakt, porto), provision och personal (för hantering av inköp, distribution och fakturering).

R230 Övriga insamlingskostnader

Under raden R230 redovisas övriga kostnader för insamlingar bland allmänheten, t.ex. insamlingsbössor, annonser, reklamkampanjer och övrig information som uppmanar till gåvor och bidrag, lönekostnader för personal som arbetar med insamlingskampanjer inklusive därtill hörande administration, tackbrev och givarregister. Även kostnader för förstärkande av varumärke, profilering och positionering utgör insamlingskostnader och ska redovisas här. Om lokal eller personal används även för administration, verksamhet med anknytning till ändamålet, försäljning och insamling med gåvobevis fördelas kostnaderna i proportion till hur stor del som används i övrigt för insamling.

Det belopp som ett anlitat företaget har samlat in från givaren ska redovisas under raden R010. Alla kostnader för insamlingen, således även det anlitate företagets kostnader, redovisas här. Observera att kostnader för att få bidrag från myndigheter, organisationer och företag redovisas under raden R270. Kostnader för medlemsvärkning redovisas också där.

2.5 Administrationskostnader

R270 Administrationskostnader

Under raden R270 redovisas administrationskostnader. Administrationskostnader är sådana kostnader som är nödvändiga för att administrera KI. Ett visst mått av allmän administration krävs för att säkerställa en god kvalitet på organisationens kontroll och rapportering, såväl externt som internt. Hit räknas således kostnader för redovisning, revision, medlemsvärkning, medlemsregister, styrelsearvode, styrelsesammanträden, årsmöten, hyra och löner för administrativ personal, avgifter till FRII och Svensk Insamlingskontroll m.m.

Om styrelseledamöter får ersättning utöver styrelsearvodet för sitt arbete för KI gäller att det ska ha beslutats särskilt om hur stor del av beloppet som avser lön och vad lönen avser för att någon del av ersättningen ska få tas upp under någon annan post än under raden R270.

Kostnader för arbetet med att få bidrag från myndigheter, organisationer och företag redovisas här. Om lokal eller personal används även för verksamhet med anknytning till ändamålet, försäljning och insamling, fördelas kostnaderna i proportion till hur stor del som används för administration. Detsamma gäller övriga gemensamma kostnader. Om en kostnad varken hänförs till ändamål eller insamling ska den anses utgöra administrationskostnad.

2.6 Resultat från finansiella investeringar

R280 Ränteintäkter, aktieutdelning etc.

Under raden R280 ska löpande avkastning så som räntor och utdelningar på aktier/värdepapper redovisas.

R285 Kapitalvinst, återföring av tidigare nedskrivna värdepapper

Under raden R285 ska kapitalvinster vid försäljning av värdepapper samt återföring av tidigare nedskrivningar på värdepapper redovisas. Här ska även redovisas realiserade kursvinster t.ex. på ett bankkonto i utländsk valuta. Kursvinst som kan kopplas till verksamheten ska däremot redovisas där den hör hemma.

R290 Räntekostnader och liknande finansiella resultatposter

Normalt ska en insamlingsorganisation inte låna upp medel. I vissa fall kan dock en viss upplåning i kommersiell verksamhet vara godtagbar. Under raden R290 redovisas räntekostnader för lån samt kostnader som har samband med den finansiella förvaltningen, t.ex. depåavgift.

R292 Kapitalförlust, nedskrivning av värdepapper

Under raden R292 ska kapitalförluster vid försäljning av värdepapper samt nedskrivningar på värdepapper redovisas. Här ska även redovisas realiserade kursförluster, t.ex. på ett bankkonto i utländsk valuta. Kursförlust som kan kopplas till verksamheten ska däremot redovisas där den hör hemma.

2.7 Skatter

R310 Skatt

Under denna post redovisas den eventuella skatt som påförts KI på grund av att KI bedrivit skattepliktig verksamhet. Löneskatt, fastighetsskatt och liknande skatter ska inte redovisas på denna rad.

3.1 Nyckeltal

Med utgångspunkt från delårsblanketten beräknas också några nyckeltal ut som ska förklaras av organisationen när dessa avviker från våra nyckeltalskrav. Om organisationen beräknas ha högre insamlings- och administrativa kostnader i förhållande till de totala intäkterna än 25 % eller lägre utbetalning till ändamålet i förhållande till de totala intäkterna än 75 % ska en förklaring till detta lämnas i noter som ska biläggas till blanketten. Finns det övriga kommentarer till delårsredovisningen för att underlätta förståelsen så ska det också ske i not med bilaga till blanketten.

- Hur stor del av de beräknade totala intäkterna – i procent – som organisationen beräknar använda för täckande av beräknade insamlings- och administrationskostnader räknas ut enligt följande. *Här summeras R220 + R230 + R270. Summan divideras sedan med de beräknade totala intäkterna. De totala intäkterna beräknas genom att R150 adderas med R280 och minskas med R210 och R290 och multipliceras med 100.*
- Hur stor del de beräknade insamlingskostnaderna är i procent förhållande till intäkter från allmänheten räknas ut enligt följande. *Här summeras R220 + R230. Summan divideras med R100 - R210 och multipliceras med 100.*
- Hur stor del av de totala intäkterna som organisationen har för avsikt att använda för ändamålet beräknas enligt följande. *Ändamålskostnaden, raden R200 divideras med de totala intäkterna och multipliceras med 100 och då beräknas procentsatsen för ändamålsuppfyllelsen fram.*